

ling, mens udviklingen siden er gået i retning af meget brede strafferammer. I udlandet har der i de senere år været en vis tendens til at genindføre snævrere ordninger, som giver mindre spillerum for konkrete skøn ved strafudmålingen. Denne udvikling begrundes navnlig i hensynet til større forudsigelighed.

Der henvises nærmere til betænkningens side 139-147.

3.2.2. Straffelovrådets overvejelser

Kapitel 5 i betænkningen behandler generelle spørgsmål om kriterier for valg af strafferammers minimum og maksimum. Til brug for Straffelovrådets samlede vurdering af straffelovens strafferammer har rådet opstillet en skala, der inddeler de enkelte forbrydelsestyper i trin ud fra en vurdering af det angrebne retsgode. Skalaen tager udgangspunkt i de eksisterende strafmaksima med henblik på at fremstille strukturen i den gældende straffelov. Skalaen er således ikke udtryk for rådets vurdering af det eksisterende strafferammesystems hensigtsmæssighed eller rimelighed.

Skalaen kan sammenfattes således, at de groveste angreb er angreb, der rettes mod andres liv. Derefter følger angreb på andres legeme, angreb på privat ejendom, angreb på almene interesser og statens økonomi, og sidst kommer angreb på andre retsgoder.

Straffelovrådet foreslår at forenkle strafferammesystemet ved at afskaffe strafmaksima på fængsel i 12 år, 3 år, 1 år og 6 måneder, 4 måneder og 3 måneder. Straffelovrådet finder, at færre strafpositioner i straffeloven vil gøre det lettere at forstå inddelingen af forskellige forbrydelsesarter i kategorier efter deres grovhed.

Der er for så vidt angår strafferammers minimum enighed i Straffelovrådet om, at det vil være forsvarligt og rigtigt at ophæve de forhøjede fængselsminima i § 146, stk. 2, § 215 og § 261, stk. 2. Straffelovrådet finder ikke, at de forhøjede minima kan antages at have nogen selvstændig generalpræventiv værdi.

Der er endvidere enighed om, at de forhøjede fængselsminima i §§ 112 og 237 for så vidt også kunne ophæves, men at det næppe er et spørgsmål af større praktisk betydning, fordi domstolene i disse sager næppe i praksis vil udmåle kortere straffe end svarende til de gældende minima. Rådet afstår derfor fra at fremkomme med forslag herom.

Straffelovrådet anfører, at minimumsstraffen i det overvejende antal tilfælde er bøde. Rådet har overvejet, om der bør indføres bøde som minimum i alle bestemmelser i straffeloven. Straffelovrådet vil ikke afvise, at det kan være forsvarligt og rigtigt at afskaffe minimumsstraffe svarende til fængselsstraffens faste

minimum, så minimumsstraffen altid eller næsten altid bliver bøde. Det må dog efter rådets opfattelse bero på en konkret vurdering af de enkelte forbrydelser. Straffelovrådet har i forbindelse med gennemgangen af straffelovens særlige del stillet forslag om indførelse af hjemmel til bødestraf i en række bestemmelser.

Der henvises nærmere herom til betænkningens side 163-173.

3.2.3. Justitsministeriets overvejelser

Som nævnt under pkt. 1.1 ovenfor, er den del af Straffelovrådets forslag om afskaffelse af visse strafmaksima, der alene er begrundet i hensynet til at forenkle straffelovens strafferammer, ikke medtaget i dette lovforslag.

Straffelovrådets konkrete forslag til ændring af strafmaksima, der ikke sker alene som led i en forenkling af strafferammesystemet, gennemgås nedenfor under pkt. 4.

For så vidt angår de forhøjede fængselsminima i § 146, stk. 2, § 215 og § 261, stk. 2, er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at det vil være forsvarligt at ophæve disse. Der er ikke hermed tilsigtet generelle ændringer i strafudmålingsniveauet i disse sager.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 26 og 54, samt bemærkningerne hertil.

I relation til straffelovens § 112 og § 237 er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at det næppe er sandsynligt, at retspraksis ved strafudmålingen i drabssager ville ændre sig ved ophævelse af det faste fængselsminimum. Justitsministeriet finder imidlertid, at de to omtalte forbrydelser er af en så alvorlig karakter, at der er et behov for at markere forbrydelsernes grovhed gennem de forhøjede fængselsminima.

Også for så vidt angår spørgsmålet om indførelse af bøde som fast strafminimum ved alle forbrydelsestyper, er Justitsministeriet enig med Straffelovrådet i, at dette må bero på en konkret vurdering af hver enkelt forbrydelsesart.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund og i overensstemmelse med Straffelovrådets anbefalinger, at der i følgende bestemmelser indføres bøde som minimumsstraf: § 132 a, 1. pkt., § 133, stk. 1, § 145, 1. og 2. pkt., § 168, 1. pkt., § 176, stk. 1, § 178, § 179, 1. pkt., § 189, stk. 1, § 251, 1. pkt., § 261, stk. 1, § 268, 1. pkt. og § 300.

Baggrunden for disse ændringer er en konkret vurdering af de enkelte forbrydelsers strafværdighed. Vurderingen er sket i lyset af, at der efter gældende ret er mulighed for at nedsætte straffen under den i bestemmelsen foreskrevne straf, jf. straffelovens § 84. Endvidere er der lagt vægt på, om bestemmelsen i dag